

se ne dela s tem oklicem nikomur sila. Naj po svojem prepričanju vsakdo ali podpiše ali ne podpiše; nasledkov iz tega za nj ne bode nobenih. Tudi se je pridjalo več oklicev v poljubno porabo.

Dogovorjeno je, naj se taki, da-si odločno katoliški narodnjaki, ne vabijo k podpisu, ki stojé v državnih ali deželnihi službah; kajti utegnili bi jim taka javna izpoved katoliškega prepričanja pri sedanjih razmerah biti v gmotnem oziru na škodo.

V časnike naj se o tej zadevi ne piše, dokler „Grazer Volksblatt“ besede ne izproži in je pri nas ne povzame „Slov. Gospodar“ in „Südt. Post“. V edinosti je moč. Le v znamenji sv. križa je zmaga. Bodi Božja pomoč z nami in med nami!

V Mariboru, dne 16. januarija 1891. Načelnik Fran Kosar, prelat in kanonik starosta. Načelnikov namestnik Lovro Hrg, kanonik. Jakob Bohinc, župnik stolne cerkve. Dr. Ivan Križanič, bogosl. profesor, zastopnik konsistorija pri dež. šolsk. svetu. Dr. Iv. Mlakar, bogosl. profesor. Alojzij Haubenreich, upravnik. Mih. Breznik, hišni posestnik. Ivan Baumann, graščinski oskrbnik.

Kdor to pismo prebere, mora se čuditi, da ga bere že dnes v našem listu. Ali bilo je, kakor smo že rekli, brati že v števil. 12. „Slov. Naroda“ v Ljubljani in kar se razume, koj na to v „Deutsche Wacht“ v Celji. Iz tega pa si razsodi tudi lahko, komu da je neljubo in komu da streže — recimo — človek, ki je kriv tega „famoznega čina“. Nam, mislimo, za dnes ni treba, da še kaj pristavimo. Sodba je v rokah naših katoliških bralcev,

Kdo je kriv, da so nam nemčurji na naših tleh gospodarji?

Od Ščavnice 2. januarija 1891.

Marsikateri bode zmigal z ramami, češ, kaj vem jaz to, drugi pa si bo mislil: tujcu, ki je iz „rajha“ ali pa v „rajh“ škili, je to prirodno, da mora konja tlačiti, liki lovskemu psovu, da jo raje za zajcem vdere, kakor za svinjno; tretji pa si sopet kaj družega domišljuje o teh tujih srakah itd. Ali dragi bralec, nikar se preveč začuditi, ako ti povem, da smo le v preveliki meri pač mi Slovenci sami tega krivi!

Kako in s čem da mi tujca t. j. naše nemčurje v njih nam sovražnih namenih ter izpeljavi sploh podpiramo, marsikateri tudi ne vedé, hočem ti, dragi bralec, danes razjasniti, a prosim pa za to posluha, da ne bode moja beseda ostala „glas upijočega v puščavi!“

Prva je to, da med nami ni zaupanja; žal tudi sloga se lomi, marsikateri pač zaupa hinavskim besedam nam sovražnega srca nemčurskega, se daje rad vloviti na prijazne, nika-

kor pa odkritosrène besede našega sovražnika, pri tem pa rad prezira brata Slovenca, ki ne pozna hinavščine, ter govori odkritosrène! Marsikateri da se tako preslepiti, da vidi v hud. . . u angelja, posebno pa ob času volitve, bodi si v občinski, okrajni, deželni ali državni zbor. Takrat ti je nemčur prijazen, a misliš, da iz ljubezni do tebe? Ne, za svojo kožo! To prijaznost za teh par dnevoy, ki jo tebi po sili kaže, to plača volilec, ako se je dal njemu preslepiti, dobro, kadar mu je potem on gospodar!

Hvala Bogu, na deželi je skoraj tem srakam pšenica odevetela, toda mesta in trge, te imajo pač še v „aržetu“, ako še je trg ali mesto tako oklopljeno s slovenskimi prebivalci. Tam so oni še neomejeni gospodarji ter delajo razne burke, podpirajo „šulverein“ in druge nam nasprotné ter nepotrebne zavode, na račun naš, t. j. na račun slovenskega denarja! Ali kako hočejo na naš denar računati, ko so vendar bogati ter imajo svojega do volje, zraven pa našega po sili nikakor ne jemljejo, ker je to protipostavno? Ne, nikakor nam ga po sili ne jemljejo, zakaj saj njim ga nosimo sami tje, da se nam kar za hrbotom smejejo!

Da se o tem prepričava, stopiva torej, dragi bralec, kacic par deset let v preteklost, ter pogledjva do danes, bodeva takoj videla, odkod imajo podporo naši nasprotniki po slov. mestih in trgih, da so toliko mogočni ter nas ob vsaki priliki lahko preganjajo in kaj naj storimo, da se to odpravi, ter naši nasprotniki ukrotijo. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Jabolčnica.

Spisal Fr. Matjašič.

(Dalje.)

Francoska je dežela kjer je poljedelstvo najboljše razvito; kjer tedaj ljudje vže vejo, kaj in zakaj to in ono storijo, in kjer gospodarijo le s tem, kar njim prinaša najbolji dobiček. Naprava sadnega vina (jabolčnice in hruseca) je na Francoskem tako važna, da so od 1. novembra 1888 do 2. januarija 1. 1889 v Parizu imeli izložbo jabolčnice (cidre) in hruseve (poire). K tej izložbi bilo je poslano pa fino vino raznih vrst in razne starosti, — v sodih in v steklenicah. Izložitelji bili so pridelovalci (Cultivateurs), in fabrikanti (Brasseurs). Prvi so kmetje, ki so izložili sadno vino, katero so pridelali sami; drugi so lastniki fabrik, kateri sadje od kmetov kupujejo, ter ga na vse mogoče različne načine uporabijo, — namreč presajajo za vino, sušijo itd. Ti fabrikanti vdélajo toliko sadja, in napravijo iz njega toliko sadnega vina, da imajo fabrike, kakor pri nas